

BACCALAURÉAT GÉNÉRAL ET TECHNOLOGIQUE

Session 2018

Epreuve du 22 juin 2018

OCCITAN

Langue Vivante 2

Séries **ES/S** – Durée de l'épreuve : **2 heures** – coefficient : **2**

Série **L** Langue vivante obligatoire (LVO) – Durée de l'épreuve : **3 heures** – coefficient : **4**

Série **L LVO** et langue vivante approfondie (LVA) – Durée de l'épreuve : **3 heures** – coefficient : **8**

Séries **ST2S, STMG, STI2D, STD2A, STL et STHR** – Durée de l'épreuve : **2 heures** – coefficient : **2**

Le candidat choisira le questionnaire correspondant à sa série.

L'usage du dictionnaire et de la calculatrice n'est pas autorisé.

Ce sujet comporte 9 pages numérotées de la page 1/9 à la page 9/9.

Dès que ce sujet vous est remis, assurez-vous qu'il est complet.

Le sujet est à rendre avec la copie d'examen.

Répartition des points

Compréhension	10 points
Expression	10 points

Document 1 :

Nosauts, los petits

Nosauts qu'èm⁽¹⁾ los petits, los qui cargats de tèrra,
E marcharem tostemps shens compréner perqué,
Nos qui nos hesem⁽²⁾ tuar, nos qui hesem la guèrra,
Nos qui carrà que tiénim aqueste borider⁽³⁾.

5 Qu'ei lo noste sang generós qui s'escapa,
E qui taca de roi lo sòu ont èm caduts⁽⁴⁾.

Nos qui sofrim tostemps, e tostemps a l'estaca,
Qu'èm tostemps los medishs⁽⁵⁾, nosauts los Peluts.

Ah ! que podem partir gaujós en permission,

10 Aus qui son per darrèr, díser la nosta misèria,
Degun ne saurà pas jamei nosta dolor

D'atènder shens saber qui caderà enquèra.

Nosauts qu'èm los praubòts, los bons tà's⁽⁶⁾ har tuar
(...)

15 A ! amics qui ètz ací

E qui avetz tot deishat, çò qui avetz de mei doç,
Entà⁽⁶⁾ miserejar e tà⁽⁶⁾ viéner morir !

D'après Jan deu Sabalòt, Nosauts Los Petits.

1) qu'èm = sèm /siam

2) har = far ; hesem = fasèm

3) caldrà que tengam dins aqueste infèrn

4) càder = tombar

5) los medishs = *les mêmes*

6) tà / entà = per

Document 2 :

En 1643, lo sindic Laforca s'adreça al pòble amassat a Vilafranca de Roergue.

Laforca se raspèt la garganta un parelh de còps afin de s'esclarir la votz e s'escrièt :

« Nòstre país, lo país dels crocants, es en luta per mai de justícia e de libertat, mens de talhas e de mesprètz.

5 La misèria, nos i fasèm quand nos ven del cèl e de la tèrra. Çò qu'acceptam pas e suportam pas mai es la misèria que nos ven del mond de la nauta, valent a dire rei, nòbles, cardinals, evèsques, abats...e ne passi. Es pas just qu'acaparren culhidas e moneda mentre que nosautres crebam de fam. Es pas just que mercé lo frut de nòstre trimadís conescan lo Cèl sus tèrra mentre que
10 nosautres sèm ja davalats en infèrn.

Malurosament es aital. Privacions, talent, malur son per nosautres e nosautres solament. Dins lo país de Vilafranca, lo montant de las talhas⁽¹⁾ èra de dètz-e-sèt mila liuras vint-e-cinc ans a. L'an portat a trenta-sèt mila. Coma o sabètz, dos
15 ans a ne demandèri la revision per davant la cort d'Ajudas e Finanças de Montpelhièr. Sola resulta : l'introduccion d'una procedura contra ieu per malordit e assembladas secrètas.

Demorem quilhats. Cridem que las avèm pas contra rei e Corona, mas que reclamam nòstres dreits. Crocants de Bòrs, Bar, Najac..., serem a cap de camin quand quitarem d'èsser plomats e mespresats. La pòrta es entredubèrta. La
20 daissem pas se barrar. Demandam pas res mai que de rasonable : lo dreit a la vida. »

Una onda poderosa de cridals e d'estuflals⁽²⁾ saludèt aquels darrièrs mots mentre que lo retroniment de tambors montava d'un pauc pertot.

(...)

25 Laforca foguèt jutjat a Vilafranca los 17, 18 e 19 d'octobre de 1643 e aguèt dreit al suplici de la ròda. Laforca neguèt pas los faits reprochats, mas refusèt de los considerar coma de crimes.

D'après *Los crocants de Roergue*, Ferran Delèris, IEO, 2000

(1) las talhas = los impòsts

(2) estuflar = siblar, shiular

Document 3 :

Tocant lo camin, virada vèrs la comba jauna e roja, i aviá una lausa simpla. Sus la pèira una man sens biais aviá pintat : « aici moriguèt afuselhat per l'enemic, Joan Larsinhac, que li disián Joanet ».

(...)

5 Rogier me venguèt mai : « Foguèt pres per una colona que davalava di Causses. Neciament. Auriá pogut fugir. Lis Alemands tiravan sus toti li bartàs que vesían bolegar, destimborlats que li secutaviam⁽¹⁾ aperiaquí dempuei sa partença. Una bala, de toti li que siblavan, venguèt esclapar lo botèu⁽²⁾ de Joan. Lo trobèron dins son recapte. Te lo ne peutirèron e i larguèron dins lo cotet⁽³⁾ un descargar de
10 revolvèr.»

(...)

Rogier èra estat lo companh de Joan dins lo Maquis. (...) Parlava au ritme de nòstre anar pesuc : « Joan aviá pas agut temps per se faire sa plaça dins sa vida. Es mòrt amb tot un avenidor davant eu, blanc e vèrge. N'i a tant agut de joves⁽⁴⁾
15 coma eu que son mòrts sens qu'òm sachá quin òme aurián fach ! Quant d'òmes e quant de vidas desgahadas !

Joan, èra pas quau que siá, un automata sota un unifòrme, coma lis autres, sis aclapaires⁽⁵⁾. Era un jovent que cercava, qu'aviá cercat ont èra son dever. »

D'après *Vida de Joan Larsinhac*, Robèrt Lafont, IEO, 1978

(1) li secutaviam = los perseguissiam

(2) lo botèu = lo pompilh

(3) dins lo cotet = per darrièr lo cap

(4) joves = joens, joines

(5) sis aclapaires = sos assassins

Travail à faire par les candidats

I. COMPREHENSION DU TEXTE (10 POINTS)

Les candidats de la **série L-LVA** traiteront toutes les questions.

Les candidats de la **série L-LVO** ne traiteront pas la question 5.

Les candidats des **séries S et ES** ne traiteront pas les questions 5 et 6.

Les candidats des **séries ST2S, STMG, STI2D, STD2A, STL et STHR** ne traiteront pas les questions 5, 6 et 8.

Les réponses aux questions seront rédigées en occitan.

Documents n°1-2-3

1) La tematica comuna als tres documents es : (marcatz la bona casa)

- D'òmes que son devenguts eròis
- Las pèrtas umanas pendent las guèrras
- La luta per lo poder
- Las contestacions dels soldats cap al poder

Document n°1

**2) Aprèp lectura del document 1, marcatz VERAI o FALS per cada afirmacion.
Citatz lo tèxte per justificar vòstra responsa.**

Afirmacion	VERAI	FALS
Se passa pendent la primièra guèrra mondiala. Justificacion:		
Los soldats vivon dins de condicions extrèmas. Justificacion:		
Los soldats son informats de l'estrategia militar. Justificacion:		
Quitan pas jamai lo front per tornar a l'ostal. Justificacion:		

3) Relevatz dos elements al mens que mòstran la sofrença dels soldats.

.....
.....
.....
.....

Document n°2

4) Aprèp lectura del document 2, respondètz a las questions seguentas :

- Coma s'apèla l'òme que parla a las gents ?

.....

- Coma es aculhit aquel discors ?

.....

.....

- Coma son apelats los que se revòltan ?

.....

.....

- Quinas son las rasons del malcontentament ?

.....

.....

- Qu'arriba al responsable del moviment a la fin ?

.....

.....

5) Cette question sera traitée seulement par les candidats de la série L-LVA.

En téner compte del tèxte, donatz 4 elements al mens sus la personalitat de Laforca.

.....

.....

.....

.....

6) Cette question sera traitée seulement par les candidats de la série L-LVA et L-LVO.

Tradusètz en francés lo document n° 2 de la linha 5 «La misèria, nos i fasèm ... » a la linha 10 «sèm ja davalats en infèrn. ».

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Document n°3

7) Aprèp lectura del document 3, relevatz dins lo tèxte al mens un grop de mots per justificar cada afirmacion.

Afirmacion	Justificacion dins lo document
Joan Larsinhac èra un resistent.	
Joan Larsinhac s'èra escondut dins la vegetacion per escapar a l'enemic.	
Joan Larsinhac se faguèt tuar.	
Joan Larsinhac a pas agut lo temps de se realizar dins la vida.	

8) Cette question sera traitée seulement par les candidats des séries L-LVA, L-LVO, S et ES.

Qué permet de dire que Joan èra un òme coratjós e engatjat ? Donatz al mens 2 elements.

.....
.....
.....

II-EXPRESSION PERSONNELLE (10 POINTS)

Afin de respecter l'anonymat de votre copie, vous ne devez pas signer votre composition, citer votre nom, celui d'un camarade ou celui de votre établissement.

Les candidats de la série **L-LVO** et **L-LVA** traiteront les deux sujets d'expression.

Les candidats des séries **S, ES, ST2S, STMG, STI2D, STD2A, STL** et **STHR** traiteront à leur choix un des deux sujets d'expression.

Subjète N°1 : En tenant compte del tèxte n°3, imaginatz la letra que Joan Larsinhac escriu a sa família per explicar sa decision de partir al Maquis. 150 mots

Subjète N°2 : « Un òme, per èstre reconegut coma un eròi, deu forçadament pagar de sa vida. » Qué ne pensatz ? 150 mots